

Grästorps kommun

Grundläggande granskning 2021

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
3. Granskningens utgångspunkter	4
4. Kommunstyrelsen	5
4.1. Styrning och uppföljning	5
4.2. Intern kontroll	5
4.3. Resultat av dialog med kommunstyrelsens presidium.....	6
4.4. Vår bedömning.....	6
5. Miljö- och byggnämnden	8
5.1. Styrning och uppföljning	8
5.2. Intern kontroll	8
5.3. Resultat av dialog med miljö- och byggnämndens presidium	8
5.4. Vår bedömning.....	9
6. Överförmyndarnämnden.....	10
6.2. Svar från förvaltningen på skriftliga frågor.....	10
6.3. Vår bedömning.....	10
7. Sammanställd bedömning per nämnd	11
8. Samlad bedömning	12

Bilaga 1: Bakgrund

Bilaga 2: Kommunens styrmodell

Bilaga 3: Källförteckning

Bilaga 4: Resultat av nämnddialoger

1. Sammanfattning

EY har genomfört en grundläggande granskning av styrelse och nämnd i Grästorps kommun på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisions sed. Granskningen omfattar samtliga styrelser/nämnder och har genomförts genom dokumentstudier och nämnddialoger.

Enligt God revisions sed 2018 ska den grundläggande granskningen bland annat ge underlag för att bedöma styrelse och nämnders styrning, uppföljning och intern kontroll samt måluppfyllelse. Granskningen avser verksamhetsår 2021.

Granskningen visar att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning i enlighet med kommunfullmäktiges mål, styr- och riktlinjer. Granskningen visar att miljö- och byggnämnden endast delvis har säkerställt detta, då nämnden inte har följt upp måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål i enlighet med styr- och ledningsmodellen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt ett tillräckligt arbete med intern kontroll. Kommunstyrelsen har dock inte följt upp nämndens arbete med intern kontroll i enlighet med policy. Vi bedömer att miljö- och byggnämnden har säkerställt ett tillräckligt arbete med intern kontroll i enlighet med kommunens policy.

Slutligen bedömer vi att kommunens överförmyndarnämnd säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med reglemente.

Utifrån granskningen iakttagelser riktas rekommendation till kommunstyrelsen och miljö- och byggnämnden.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Följa upp genomfört kontrollarbete även i delårsrapport så att policy för intern kontroll efterlevs

Vi rekommenderar miljö- och byggnämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av mål sker i enlighet med Grästorps styr- och ledningsmodell

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelse och nämnd säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt?
- ▶ Har styrelse och nämnd säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styrmodell.
- ▶ Har styrelse och nämnd säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 §
- ▶ God revisionsred 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunens styrmodell och andra kommunspezifika styrdokument

Bakgrunden till granskningen samt metod beskrivs i bilaga 1.

Kommunens styr- och ledningsmodell beskrivs i bilaga 2.

Granskningens källförteckning finns i bilaga 3.

3. Granskningens utgångspunkter

I avsnittet beskrivs granskningens utgångspunkter utifrån krav på kommunstyrelse och nämnder i kommunens styrmodell och riktlinjer för styrning och ledning.

Kommunfullmäktige har beslutat om styr- och ledningsmodellen för Grästorps kommun som baseras på tillitsstyrning. Den tillitsbaserade styrmodellen genomsyras av dialog, mer delegering och mindre detaljstyrning. Kommunfullmäktiges bestämda verksamhetsmål följs i huvudsak upp genom dialog på alla nivåer i kommunen.

Ramverket för granskningens revisionskriterier bygger på Grästorps kommuns styrmodell och riktlinjer för styrning och ledning. Ramverket beskriver hur styrelsen och nämnderna ska arbeta med styrning, uppföljning och intern kontroll. Det är utgångspunkten för de avvikelser som redogörs för i efterföljande kapitel.

Utifrån styrmodellen och anvisningarna är vår tolkning att kommunstyrelsen och miljö- och byggnämnden ska ha genomfört följande för att ha säkerställt dels att verksamhets och ekonomi styrs och följs upp utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, dels ett tillräckligt internkontrollarbete:

- ▶ **Styrning och uppföljning**
  - A1. Tagit fram aktiviteter och verksamhetsmål som kopplar till fullmäktiges beslutade mål.
  - A2. Följt upp nämndens målarbete och ekonomi två gånger per år
  - A3. Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål

- ▶ **Intern kontroll i verksamheten**
  - B1. Uppdaterat förteckning över processer samt riskvärderat dessa
  - B2. Fastställt en internkontrollplan utifrån förteckningen
  - B3. Följt upp nämndens arbete med intern kontroll i enlighet med policy

Överförmyndarnämnden är enligt uppgift från kommunledningen undantagen Grästorps kommuns styr- och riktlinjer för styrning, uppföljning och intern kontroll. Utgångspunkten för granskningen av överförmyndarnämnden är därför kommunfullmäktiges reglemente för nämnden.

4. Kommunstyrelsen

I avsnittet beskrivs iakttagna avvikelser avseende styrelsens styrning, uppsikt, uppföljning, interna kontroll samt styrelsens protokoll. Därefter redogörs för resultat av dialog med styrelsens presidium. Kapitlet avslutas med våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

4.1. Styrning och uppföljning

4.1.1. *Tagit fram aktiviteter och verksamhetsmått som kopplar till fullmäktiges beslutade mål*
Inga avvikelser har noterats.

4.1.2. *Följt upp nämndens målarbete och ekonomi två gånger per år*
Inga avvikelser har noterats avseende kravet på uppföljning.

Av årsbokslut för helåret 2021 framgår att allmän verksamhet redoviserar ett underskott om cirka 4 mkr mot budget. Underskottet beror främst på satsningar inom samhällsbyggnadsverksamhet.¹

4.1.3. *Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål*

Av årsredovisning 2021 framgår att tre mål bedömts som delvis uppfyllda. Övriga tolv mål har bedömts ha en god måluppfyllelse.

Följande mål har ansetts vara delvis uppfyllda:

- ▶ Kommunen ska utbilda barn och elever till världsmedborgare som kan göra skillnad för sig själva och andra
- ▶ Kommunen ska bedriva ett systematiskt hållbarhetsarbete
- ▶ Ekonomin anger ramarna för all verksamhet

4.2. Intern kontroll

4.2.1. *Uppdaterat förteckning över processer samt riskvärderat dessa*
Inga avvikelser har noterats.

4.2.2. *Följt upp nämndens arbete med intern kontroll i enlighet med policy*

Enligt kommunens policy för intern kontroll ansvarar kommunstyrelsen för att en översiktlig redovisning av genomförda kontroller sker i delårsrapport och årsredovisning. I delårsrapport per augusti saknas en redovisning av genomförda kontroller. I skriftligt svar uppges att uppföljning av intern kontroll görs en gång om året i samband med årsredovisning².

---

¹ Kommunstyrelsen som helhet redovisar dock ett överskott om cirka 9 mkr för 2021

² Vi har inom ramen för granskningen tagit del av uppföljningen av internkontrollarbetet avseende 2021.

4.3. Resultat av dialog med kommunstyrelsens presidium

I avsnittet återges väsentliga händelser, risker och utmaningar som framkommit vid dialog med kommunstyrelsens presidium. Avsnittet har revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2021 som utgångspunkt. För beskrivning av övriga områden som togs upp i dialog, se bilaga 4.

- ▶ Presidiet uppger att kommunen fortsatt befinner sig i en implementeringsprocess av den tillitsbaserade styrningen. Samtliga utskott beskriver att styrmodellen kräver mer tid och resurser men att de ser en positiv utveckling avseende detta.
- ▶ Kommunerna Lidköping, Vara och Essunga delar sedan tidigare räddningstjänst samt säkerhetsorganisation. En utredning av organisationen har gjorts under året.³
  - Lagändring om effektivare kommunal räddningstjänst trädde i kraft 2021-01-01⁴. Kommunstyrelsen har beslutat att utreda möjligheterna att ansluta till tillkommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg alternativt Norra Älvsborgs Räddningsförbund för att möta kraven som den nya lagen innebär.⁵
- ▶ Valfärdsutvecklingsutskottets presidium uppger att lokalförsörjningsprocessen behöver ses över med anledning av att antalet barn i kommunen har ökat. Det anges även att en stor utmaning är ökade äldre befolkningen och svårigheter att möta detta med lämpliga boendeformer.
- ▶ Under 2020 genomförde EY en förstudie avseende kvalitet inom äldreomsorgen på uppdrag av kommunens revisorer. I förstudien lyftes en risk avseende hanteringen av genomförandeplaner fram. Valfärdsutvecklingsutskottets presidium framför att ett nytt system för dokumentation inom äldre vården har upphandlats vilket förväntas främja hantering av genomförandeplaner.
- ▶ Ett skyfall drabbade Grästorps kommun under sommaren och innebar stora översvämningar. Samhällsutvecklingsutskottets presidium uppger att detta ställer krav på kommunen att bland annat investera i fördröjningsmagasin för att bygga ett robust samhälle.
- ▶ Samhällsutvecklingsutskottets presidium uppger att en ny arbetsmiljöpolicy tagits fram för att möta kommunens behov av systematiskt arbetsmiljöarbete.

4.4. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och styr- och riktlinjer. Av verksamhetsmålen anses 80 procent vara uppfyllda.

---

³ Enligt protokoll lutar utredningens rekommendationer mot att Vara, Grästorp och Essunga lämnar samarbetet med Lidköpings kommun och tillsammans bildar en egen räddningstjänst.

⁴ Den nya lagen innebär bland annat att samverkan och samordning mellan kommunernas räddningstjänster ska utvecklas.

⁵ Av protokoll framgår att kommundirektören ges i uppdrag att ta fram beslutsunderlag för ställningstagande i kommunfullmäktige senast juni 2022 för möjlighet till ikraftträdande 1 januari 2023.

Vi bedömer att styrelsen har säkerställt en tillräcklig uppföljning och ekonomisk rapportering. Granskningen visar att kommunstyrelsen följt upp ekonomin i den utsträckning som krävs enligt kommunens styr- och ledningsmodell. Kommunstyrelsen har vid sammanträde godkänt det ekonomiska underskott som uppstått i allmän verksamhet.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt en tillräcklig intern kontroll i enlighet med kraven i kommunallagen och kommunens styrmodell. Granskningen visar att internkontrollplan upprättats i enlighet med fullmäktiges policy för intern kontroll. Vi noterar samtidigt internkontrollarbetet inte följts upp per delår vilket är ett krav i kommunens policy för intern kontroll.

5. Miljö- och byggnämnden

I avsnittet beskrivs iakttagna avvikelser avseende nämndens styrning, uppföljning, interna kontroll samt protokoll. Därefter redogörs för resultat av dialog med nämndens presidium. Kapitlet avslutas med våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

5.1. Styrning och uppföljning

5.1.1. Tagit fram aktiviteter och verksamhetsmål som kopplar till fullmäktiges beslutade mål

Inga avvikelser har noterats.

5.1.2. Följt upp nämndens målarbete och ekonomi två gånger per år

Enligt kommunens riktlinjer för styr- och ledningsmodell ska uppföljning av verksamhetsmålen ske genom dialoger. Uppföljningsdialoger har inte ägt rum i samband med delår eller årsbokslut. I nämndens delårsrapport framförs att detta beror på personalbyte inom förvaltningen. Att dialoger inte genomförts kommenteras inte i nämndens verksamhetsberättelse för helåret.

5.1.3. Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål

Dialoger om måluppfyllelse har inte ägt rum i samband med delår eller årsbokslut, vilket inte är i enlighet med kraven i styr- och ledningsmodellen. Ett av nämndens två verksamhetsmål följs inte upp i årsredovisningen. Vad gäller målet som följs upp (god och nära service) framgår dock inte tydligt att bedömningen av måluppfyllelse grundar sig på de verksamhetsmål som ska användas enligt verksamhetsplanen. Målet visar enligt nämndens bedömning god måluppfyllelse.

5.2. Intern kontroll

5.2.1. Uppdaterat förteckning över processer samt riskvärderat dessa

Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat men inte erhållit interkontrollplan för miljö- och byggnadsnämnden 2021. Av protokoll framgår dock att en internkontrollplan upprättats.

5.2.2. Följt upp nämndens arbete med intern kontroll i enlighet med policy

Inga avvikelser har noterats.

5.3. Resultat av dialog med miljö- och byggnämndens presidium

I avsnittet återges väsentliga händelser, risker och utmaningar som framkommit vid dialog med miljö- och byggnämndens presidium. Avsnittet har revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2021 som utgångspunkt. Se bilaga 4 för beskrivning av övriga områden som togs upp i dialog.

- ▶ Kompetensförsörjning är en fortsatt utmaning för nämnden. Att en inhyrd extern bygglovshandläggare arbetar en gång i veckan för förvaltningen innebär att förvaltningen inte kan erbjuda en optimal service till invånare och näringsliv. Nämnden

har fram till idag samarbetat med Lidköpings kommun för denna bemanning, men ser enligt uppgift över olika alternativ till samarbeten med andra kommuner framgent.

- ▶ Endast ett fåtal personer uppges använda e-tjänsten för bygglov och anmälningsåtgärder.
- ▶ En tillsynsskuld som byggts upp inom flera tillsynsområden under pandemin uppges vara under kontroll nu.

5.4. Vår bedömning

Vi bedömer att miljö- och byggnämnden endast delvis har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och styr- och riktlinjer. Dialoger om måluppfyllelse har inte ägt rum i samband med delår eller årsbokslut. Det finns ingen närmare förklaring till varför personalbyte inneburit att dialoger inte kunnat äga rum. Vi noterar att mål inom effektivitet och samverkan inte följs upp i årsredovisningen. Vi noterar även att kompetensförsörjning fortsatt anges vara en av nämndens främsta utmaningar.

Vi bedömer att nämnden har säkerställt en tillräcklig ekonomisk rapportering. Granskningen har här inte visat på avvikelser.

Vi bedömer att nämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll i enlighet med kraven i kommunallagen och kommunens styrmodell. Granskningen har inte visat på avvikelser.

6. Överförmyndarnämnden

I kapitlet beskrivs nämndens organisation samt eventuella avvikelser utifrån reglemente. Därefter redogörs för svar på frågor till överförmyndarförvaltningen. Kapitlet avslutas med våra bedömningar utifrån granskningens revisionskriterier.

6.1.1. Organisation och uppdrag

I Grästorps kommuns reglemente för överförmyndarnämnden framgår att kommunen ingår i organisationen Överförmyndare Västra Skaraborg tillsammans med överförmyndaren i Essunga, Vara, Götene och Lidköping. De samverkande överförmyndarnas förvaltning finns i Lidköping. Länsstyrelsen utövar tillsyn av överförmyndarorganisationen i Grästorp.

Överförmyndarnämnden i Grästorp fattar enligt reglementet beslut i ärenden som inte kan delegeras till förvaltningen. Nämnden ansvarar även för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med vad som föreskrivs i föräldrabalkens 19 kap (1949:381), förmyndarskapsförordningen (1995:379) samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarens tillsynsverksamhet.

Överförmyndarnämnden är enligt uppgift från kommunledningen undantagen Grästorps kommuns styr- och riktlinjer för styrning, uppföljning och intern kontroll. Detta undantag går dock inte att utläsa utifrån kommunens styrdokument.

6.1.2. Styrning, uppföljning och intern kontroll

Inga avvikelser mot reglemente har noterats.

6.2. Svar från förvaltningen på skriftliga frågor

I avsnittet återges skriftliga svar från Överförmyndare Västra Skaraborg.

- ▶ Av årsräkningarna var 80 procent granskade per den första september 2021. För Grästorps kommuns del är förvaltningens bedömning att siffran är i linje med tidigare års granskningstakt.
- ▶ Överförmyndarverksamheten har fortsatt ett återkommande behov av ställföreträdare till nya ärenden samt vid byten av ställföreträdare. Svårigheter att rekrytera föreligger främst i ärenden som anses vara mer komplexa.
- ▶ I slutet av 2021 infördes en rekryteringsportal där nya uppdrag läggs upp och ställföreträdare som är intresserade kan göra en intresseanmälan.

6.3. Vår bedömning

Vi bedömer att överförmyndarnämnden har bedrivit sin verksamhet i enlighet med reglementet. I granskningen har ingenting framkommit som indikerar att reglementet inte efterlevts.

7. Sammanställd bedömning per nämnd

Nedan sammanställer vi våra bedömningar per nämnd utifrån granskningens revisionskriterier.

Tabell 1. Sammanställd bedömning per nämnd och revisionskriterier.

	Styrning och uppföljning			Intern kontroll		
	A1	A2	A3	B1	B2	B3
KS						R
MBN		R				
	■	■	■	■	■	■
	Kriteriet uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej tillämbart	Rekommendation riktas	Rekommendation riktas

Då överförmyndarnämnden enligt uppgift från kommunledningen är undantagen kommunfullmäktiges krav i kommunens riktlinjer och policyer avseende styrning, uppföljning och intern kontroll har reglementet istället utgjort revisionskriterium för överförmyndarnämnden.

Beskrivning av kriterier

- ▶ **Styrning och uppföljning**
  - A1. Tagit fram aktiviteter och verksamhetsmått som kopplar till fullmäktiges beslutade mål
  - A2. Följt upp nämndens målarbete och ekonomi två gånger per år
  - A3. Måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål

- ▶ **Intern kontroll i verksamheten**
  - B1. Uppdaterat förteckning över processer samt riskvärderat dessa
  - B2. Fastställt en internkontrollplan utifrån förteckningen
  - B3. Följt upp nämndens arbete med intern kontroll i enlighet med policy

8. Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning i enlighet med kommunfullmäktiges mål, styr- och riktlinjer. Vi bedömer att miljö- och byggnämnden endast delvis har säkerställt detta, då nämnden inte har följt upp måluppfyllelse i arbetet med fullmäktiges mål per augusti 2021 i enlighet med styr- och ledningsmodellen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt ett tillräckligt arbete med intern kontroll. Kommunstyrelsen har dock inte följt upp nämndens arbete med intern kontroll i enlighet med policy. Vi bedömer att miljö- och byggnämnden säkerställt ett tillräckligt arbete med intern kontroll i enlighet med kommunens policy.

Slutligen bedömer vi att kommunens överförmyndarnämnd säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med reglemente.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Följa upp genomfört kontrollarbete i samband med delårsrapporten så att policy för intern kontroll efterlevs

Vi rekommenderar miljö- och byggnämnden att:

- ▶ Säkerställa att uppföljning av mål sker i enlighet med Grästorps styr- och ledningsmodell

Göteborg den 13 april 2022

Anna Hellqvist
Granskare
Verksamhetsrevisor

Thomas Edin
Projektledare
Verksamhetsrevisor

Liselott Daun
Kvalitetssäkrare
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Bilaga 1. Bakgrund till granskningen

Enligt God revisionsred ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse. Enligt God revisionsred handlar den grundläggande granskningen om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- ▶ Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- ▶ Gjort en egen riskanalys
- ▶ Följt upp och rapporterat verksamhetens resultat samt fattat beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- ▶ Arbetat med ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- ▶ Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- ▶ Tydliga beslutsunderlag och protokoll⁶

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred samt risker som framkommit i revisorernas väsentlighets- och riskanalys.

Ansvariga nämnder

Granskningen avser kommunstyrelsen, miljö- och byggnämnden samt överförmyndarnämnden i Grästorps kommun.

Avgränsning

Granskningen avser verksamhetsår 2021 och avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor och de av de förtroendevalda revisorerna utvalda områdena. Granskningen omfattar inte granskning av säkerhet i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i löpande granskning som en del av redovisningsrevisionen. Granskningen omfattar inte heller kommunstyrelsens och nämndernas måluppfyllelse per helår utan utgår från kommunstyrelsen, utskottens och nämndernas delårsrapporter per augusti. Måluppfyllelse per helår granskar revisorerna i separat rapport.

I den grundläggande granskningen granskas samtliga nämnder utifrån ovan nämnda revisionsfrågor och revisionskriterier.

Metod och genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamling sker genom att revisorerna:

---

⁶ De förtroendevalda revisorerna granskar styrelsens och nämndernas protokoll genom sin protokollsbevakning.

- ▶ Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och protokoll.
- ▶ Löpande för en dialog med kommunstyrelse, nämnder och tjänstepersoner.

Inom ramen för föreliggande granskning har en uppföljning av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål till kommunstyrelsen och nämnderna genomförts. Utgångspunkten för uppföljningen är kommunstyrelsens respektive nämndernas delårsrapporter för 2021. I årsredovisningarna beskrivs bland annat hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges mål under året.

Dialoger

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört dialoger med nedanstående nämnder och utskott:

- ▶ *Kommunstyrelsen*
- ▶ *Samhällsutvecklingsutskottet*
- ▶ *Välfärdsutvecklingsutskottet*
- ▶ *Miljö- och byggnämnden*

Till dialogerna har respektive presidium i kommunstyrelsen och nämnderna bjudits in. Dialogerna har utgått från kommunrevisionens risk- och väsentlighetsanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksammats under året. Vid dialogerna har presidierna även haft möjlighet att lyfta väsentliga frågor under året. Dialogerna återges kortfattat under respektive nämnd.

Bilaga 2. Grästorps kommuns styrmodell

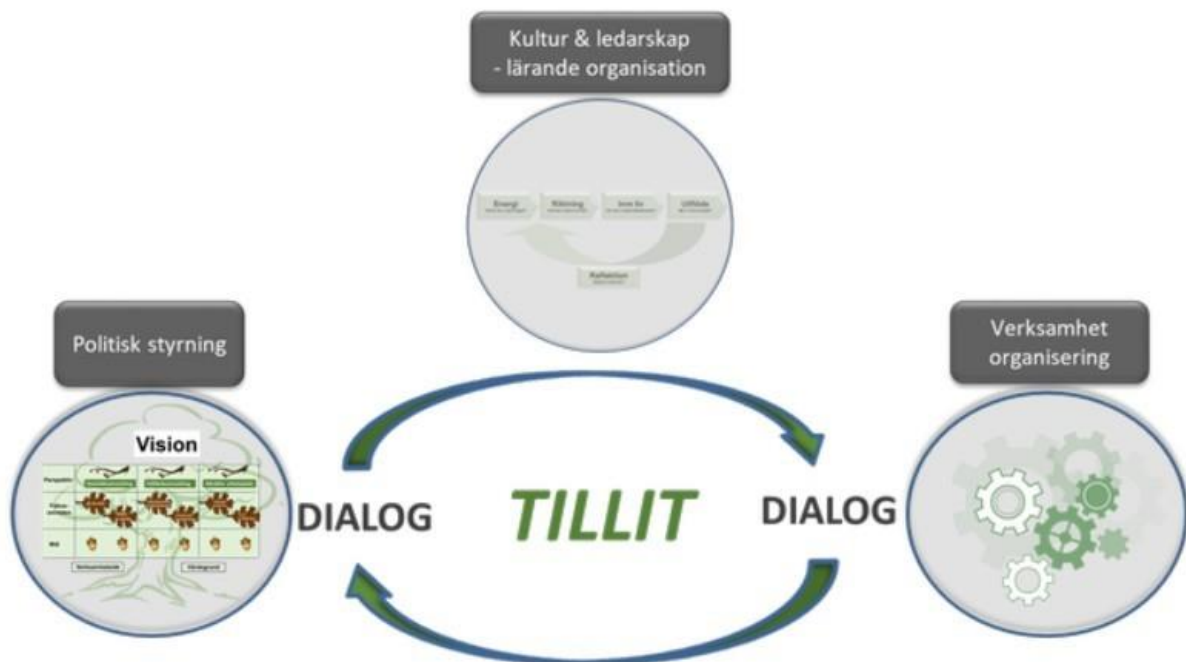
Styr- och ledningsmodell

Styr- och ledningsmodellen för Grästorps kommun antogs i juni 2018. Styr- och ledningsmodellen baseras på tillitsstyrning. En tillitsbaserad styrmodell ska genomsyras av dialog, mer delegering och mindre detaljstyrning.

Enligt riktlinjer för styr- och ledningsmodell bygger modellen på att det kommunala uppdraget delas in i olika perspektiv. Det utgör grunden för styrmodellen och målarbete.

Utifrån varje perspektiv finns flera fokusområden som anger inriktningen för målarbetet inom varje perspektiv. Varje fokusområde innehåller i sin tur ett antal övergripande mål. Målen gäller för alla kommunens verksamheter. För att följa upp målen ska verksamhetsmått användas för att ge en anvisning om arbetet med att nå det uppsatta målet. Målarbetet ska följas upp i samband med delårsrapporten samt årsredovisningen.

Alla verksamheter samt enheter ska ta fram aktiviteter som kopplar till de mål som berör respektive verksamhet samt enhet. Aktiviteterna ska dokumenteras i Stratsys och följas upp på enhetsnivå, verksamhetsnivå och övergripande nivå.

Figur: Grästorps styr- och ledningsmodell. Källa: Riktlinjer Grästorps styr- och ledningsmodell 2019.

På verksamhets- och kommunövergripande nivå finns verksamhetsplaner som beskriver målarbetet och budget för kommande året. Utifrån kommunfullmäktiges beslutade mål ansvarar varje verksamhet för att ta fram långsiktiga områden som vägledning vid val av aktiviteter och en positiv utveckling av målen. Verksamheten tar även fram verksamhetsmått som är relevanta för att följa målutvecklingen. Varje verksamhet ska beskriva ekonomi och

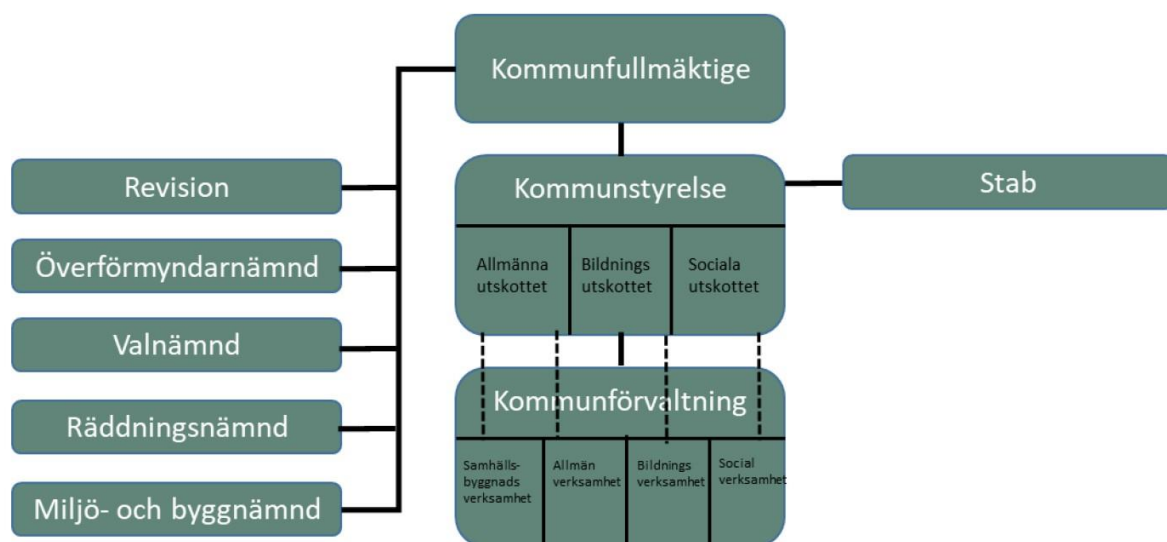

resurser, ekonomisk sammanställning, resultatbudget, finansieringsbudget, investeringsbudget och kvalitetsgarantier för att säkerställa god ekonomisk hushållning.

Enligt riktlinjer för Grästorps styr- och ledningsmodell ska förvaltningen två gånger om året inkomma med en skriftlig rapport för mål-, utvecklings- och kvalitetsarbetet till politiken, i form av delårsrapport samt årsrapport. Löpande under året ska en kontinuerlig dialog för utveckling och uppföljning av målarbetet ske i verksamheten.

Enligt kommunens policy för intern kontroll har nämnden det yttersta ansvaret för den interna kontrollen som sker inom det egna verksamhetsområdet, att kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Varje nämnd har skyldighet att löpande genomföra och följa upp kontrollåtgärder inom sitt verksamhetsområde.

Politisk organisation Grästorps kommun

Figur: Grästorps kommuns politiska organisation. Källa: Riktlinjer Grästorps styr- och ledningsmodell 2019.

Kommunstyrelsen och miljö- och byggnämnden i Grästorps kommun lyder under kommunfullmäktige och är ansvariga för att verkställa de mål och den politik som kommunfullmäktige beslutar. Enligt kommunstyrelsens reglemente har kommunstyrelsen uppsiktsplikt över övriga nämnder och ser till att förvaltningen fullgör sina åtaganden inom olika verksamheter utifrån kommunfullmäktiges beslut, men även utifrån andra lagar och författningar. Kommunstyrelsen ansvarar för att uppföljning sker till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har tre utskott; allmänna utskottet, bildningsutskottet och sociala utskottet. Förvaltningen består av allmän, bildning, social- och samhällsbyggnadsverksamheten.

Miljö- och byggnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning avseende byggnadsfrågor samt miljö- och hälsoskydd. Vidare är miljö- och byggnämnden även trafiknämnd och ansvarar för trafikfrågor.

Bilaga 3: Källförteckning

Dialoger med presidium

- ▶ Kommunstyrelsen 2021-10-29
- ▶ Miljö- och byggnämnden 2021-10-29
- ▶ Samhällsutvecklingsutskottet 2021-10-29
- ▶ Vårdsutvecklingsutskottet 2021-10-29

- ▶ **Dokumentförteckning**
- ▶ Inriktningsdokument 2020–2024
- ▶ Kommunövergripande verksamhetsplan 2021 (budget och ekonomisk plan 2021–2022)
- ▶ Riktlinjer Grästorps styr- och ledningsmodell (reviderad 2020-11-23)
- ▶ Riktlinjer för ekonomi (2020-11-23)
- ▶ Policy för intern kontroll (2020-04-27)
- ▶ Verksamhetsplan miljö- och byggnämnden 2021
- ▶ Reglemente för överförmyndarnämnden (2019-06-17)
- ▶ Skriftliga svar från Överförmyndare Västra Skaraborg
- ▶ Internkontrollplan kommunstyrelsen 2021
- ▶ Internkontrollplan överförmyndarnämnden 2021
- ▶ Delårsrapport 2021 Grästorps kommun
- ▶ Delårsrapport 2021 Miljö- och byggnämnd
- ▶ Bokslut 2021
- ▶ Årsredovisning miljö- och byggnämnden 2021
- ▶ Sammanträdesprotokoll 2021 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, välfärdsutvecklingsutskottet, samhällsutvecklingsutskottet, miljö- och byggnämnden samt överförmyndarnämnden

Bilaga 4: Resultat av nämnddialoger

I nedan avsnitt beskrivs innehållet i de dialoger som revisionen fört under 2021.

Kommunstyrelsens presidium

- ▶ Kommunstyrelsen har tillsatt en granskning av kommunens krisledningsarbete. Dialoger förs om huruvida säkerhetssamordnare ska placeras hos räddningstjänst eller i kommunen.
- ▶ Kommunstyrelsen fortsätter arbetet med att implementera den nya styrmodellen. Presidietupplever att den nya styrmodellen fungerar bra för att utveckla verksamheten.
- ▶ Kommunstyrelsen gör en satsning på digitalisering som pågår till 2022. Nyttoeffekter förväntas.
- ▶ Presidiet uppger att avtalet med Göliska har uppdaterats med avtalstid på tre år.
- ▶ Skaraborgs kommuner ska samarbeta i frågan kring visselblåsarlagen. Utformning av visselblåsarfunktion pågår.

Kommunstyrelsens välfärdsutvecklingsutskott

- ▶ Den nya styrmodellen uppges fungera bra för målarbete och uppföljning. Dialogerna uppges leda till fördjupad kunskap och kvalitet i verksamheten.
- ▶ Sammanslagningen av f.d. bildningsutskottet och sociala utskottet har varit utmanande. Kräver kunskap om två separata verksamheter och lagstiftningar.
- ▶ Pandemin har inneburit utvecklingsmöjligheter, bland annat med digital distansundervisning som kan komma att nyttjas även framöver.
- ▶ Kompetensförsörjningsarbetet uppges bedrivas framgångsrikt. Det finns en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan.

Kommunstyrelsens samhällsutvecklingsutskott

- ▶ Utskottet har arbetat med den nya styr- och ledningsmodellen under året. Utskottets presidium upplever att utvecklingsarbetet fungerat bra.
- ▶ Verksamheten strävar efter att vara en attraktiv arbetsplats och erbjuder nu heltid som norm från och med sommaren 2021.
- ▶ Det uppges att verksamheten inte drabbats svårt av Covid-19. Positivt är att verksamheten ska ha blivit bättre på krisarbete.

Miljö- och byggnadsnämnden

- ▶ Implementering av e-tjänster för bygglov har fungerat bra men det är få som använder tjänsten.
- ▶ Förvaltningen har inte påverkats särskilt av den nya styrmodellen men dokumentering av dialogerna behöver bli bättre för att underlätta uppföljning av arbetet.
- ▶ Personalförsörjning är den största utmaningen. Avseende kompetensförsörjning söker nämnden samarbete med andra kommuner.